

PRŮBĚH VYŠETŘENÍ V PEDAGOGICKO PSYCHOLOGICKÉ PORADNĚ (PPP)

Objednání na vyšetření v PPP:

Žádost o provedení vyšetření může podat zákonný zástupce dítěte nebo zletilý klient prostřednictvím objednávkového formuláře na webových stránkách poradny, případně telefonicky či e-mailem.

Co s sebou:

- zpráva z odborného vyšetření, pokud je dítě v péči jiného školského zařízení (např. speciálně pedagogické centrum, středisko výchovné péče) nebo jiného odborníka (např. foniatr, psychiatr, neurolog, oční lékař, diabetolog, klinický psycholog, logoped apod.)
- aktuální zprávy ze školy o žákovi (Školní dotazník či Vyhodnocení podpůrných opatření, jejichž formuláře má škola k dispozici)
- školní i domácí pracovní sešity, ukázky testů a písemných prací, diktátů, portfolia žáka
- vlastní psací potřeby
- kompenzační pomůcky, pokud je dítě běžně používá (brýle, naslouchadlo, speciální pero apod.)
- pití, malá svačina, knížka či hračka dle věku a potřeb dítěte

Dovolujeme si upozornit, že vyšetření mohou být jen klienti, kteří nejeví známky akutního onemocnění (rýma, kašel, teplota, nevolnost, probíhající léčba antibiotiky), neboť by nemoci mohly být zkresleny výsledky vyšetření v jejich neprospěch. Zároveň tím chráníte zdraví svoje i ostatních klientů a pracovníků PPP. Vzhledem k náročnosti vyšetření dále doporučujeme, aby bylo dítě dostatečně odpočaté.

POSKYTOVANÉ SLUŽBY:

1. VYŠETŘENÍ ŠKOLNÍ ZRALOSTI (dle současné platné legislativy k 6/2025):

Cílová skupina:

Toto vyšetření je určeno dětem v posledním roce před nástupem povinné školní docházky, u nichž jsou pochybnosti o jejich připravenosti a je zvažován případný odklad školní docházky.

Vyšetření je nutné i u dětí, které dosáhnou šesti let v období od září do konce srpna následujícího školního roku a jejichž rodiče mají zájem, aby v tentýž školní rok nastoupily do 1. třídy ("předčasné zaškolení") nebo do přípravné třídy.

Do přípravných tříd lze přijmout jen děti, u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy napomůže vyrovnání nerovnoměrností vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání.

Jak a kdy žádat:

Vyšetření probíhá od ledna do května, pokud možno co nejbližší šesti letům věku dítěte. Pokud je dítě již v péči jiného školského poradenského zařízení (např. Speciálně pedagogické centrum), je vhodnější, aby zákonný zástupce požádal o provedení tohoto vyšetření tam.

Průběh vyšetření:

Samotné vyšetření provede odborný pracovník z pedagogicko-psychologické poradny.

Nejprve probíhá rozhovor s rodičem, během něhož se zjišťuje historie vývoje dítěte. Důležité jsou také informace z mateřské školy (dotazník z mateřské školy o chování a projevech dítěte).

Vyšetření obvykle trvá 90-120 minut – celková doba se může lišit v závislosti na konkrétních potřebách dítěte. Rodiče obvykle nejsou přítomni během vyšetření. Pokud je dítě sociálně zralé, mělo by zvládnout krátkodobé odloučení od rodičů a adaptaci v neznámém prostředí.

Hodnotí se zralost dítěte v různých oblastech vztahujících se k pobytu a práci ve škole vzhledem k věkové normě.

Výsledky vyšetření jsou projednány s rodiči a je navržen další postup.

Příklady literatury, týkající se rozvoje dítěte před nástupem do školy: Kutálková, D.: Jak připravit dítě do 1. třídy. Grada, Praha 2005

Pracovní sešity KuliFerda, Bednářová J. apod.

2. Komplexní vyšetření zaměřené na zjištění speciálních vzdělávacích potřeb žáků v oblasti výukových obtíží / výchovných obtíží

Jak a kdy žádat o vyšetření:

Komplexnímu vyšetření by měl předcházet úzký kontakt rodiče se školou (učitel, speciální pedagog, psycholog), nastavení podpůrných opatření 1. stupně, která spočívají v mírných úpravách metod, organizace, hodnocení ve výuce, postupech v domácí přípravě s cílem zvládnutí vzdělávacích cílů (učiva).

Pokud nedojde k úpravě potíží zhruba do tří měsíců, žádá zákonný zástupce o vyšetření v PPP. Následuje konzultace pracovníka PPP s třídním učitelem, případně s dalšími vyučujícími. Zákonnému zástupci je pak následně sdělen další postup, případně termín a rozsah vyšetření.

Zákonný zástupce či zletilý klient se může objednat k vyšetření i samostatně, pouze na základě vlastního rozhodnutí (např. telefonicky, emailem, formulářem na webových stránkách).

Jak vyšetření probíhá:

Na komplexním vyšetření se většinou podílí psycholog, speciální pedagog, sociální pracovníce případně i metodik prevence.

Délka jednotlivých vyšetření se pohybuje kolem dvou až čtyř hodin, závisí na míře a charakteru obtíží. Realizuje se v rámci jedné návštěvy s přestávkou mezi vyšetřeními, nebo jednotlivě ve dvou, někdy i ve více dnech. Dítě většinou zůstává s odborným pracovníkem v pracovně samo, v odůvodněných případech je přítomen vyšetření rodič.

Anamnestický rozhovor je zaměřen na mapování vývoje dítěte od raných fází až po současnost (vývoj motoriky, řeči, adaptace na školní docházku, školní návyky, projevy ve škole, průběh domácí přípravy, vztahy se spolužáky, vztahy v rodině, mimoškolní aktivity, případné zdravotní obtíže, výskyt specifických poruch učení v rodině apod.).

Psychologické vyšetření se zaměřuje na rozumové schopnosti, jejich profil a silné stránky, zároveň jsou posuzovány např. schopnost koncentrace pozornosti, psychomotorické tempo, socio-emoční stránka, osobnostní charakteristiky a další relevantní oblasti vzhledem k potřebám dítěte a účelům vyšetření.

Speciálně pedagogické vyšetření se skládá z množství různorodých úkolů zaměřených na čtení a psaní, matematické schopnosti a dovednosti. Sledovány jsou i další oblasti, které jsou úzce spjaté s čtením, psaním, počítáním (sluchové vnímání, zrakové vnímání, pravolevá orientace, orientace v prostoru, řeč, jazykový cit, grafomotorika).

Výstup z vyšetření:

Po zhodnocení výsledků vyšetření a všech dostupných relevantních informací probíhá obvykle se zákonným zástupcem závěrečná konzultace, ve které jsou mu sděleny závěry vyšetření, navrhovaná doporučení pro výuku a pro domácí přípravu. Může být nabídnuta též péče dalších odborníků.

Cílem vyšetření je zjištění případných speciálních potřeb dítěte. Písemným výstupem je poté Zpráva školského poradenského zařízení, a pokud je třeba, tak i Doporučení školského poradenského zařízení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole. Zde jsou specifikována tzv. podpůrná opatření, jejich stupeň se odvíjí od závažnosti obtíží a aktuálních potřeb. Vystavení Doporučení předchází konzultace se školou.

Písemné výstupy z vyšetření obdrží zákonný zástupce primárně formou osobního vyzvednutí v PPP, v odůvodněných případech mohou být zaslány datovou schránkou, či poštou. Doporučení školského

poradenského zařízení pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami je zasláno datovou schránkou do základní školy, kde zákonný zástupce/zletilý klient podepíše souhlas s jejich aplikací v navržené podobě.

3. Vyšetření zaměřené na zjištění speciálních vzdělávacích potřeb žáků nadaných a mimořádně nadaných žáků

Nadaný žák ve smyslu vyhlášky č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných žáků, v platném znění je především takový jedinec, jehož schopnosti dosahují vynikající úrovně a projevují se mimořádnou tvořivostí v široké škále činností nebo v jednotlivých oblastech intelektuálních dovedností, pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovedností.

Identifikace mimořádného nadání a stanovení vzdělávacích potřeb daného žáka je prováděno školským poradenským zařízením ve spolupráci se školou, která daného žáka vzdělává.

Vyšetření se zaměřuje především na zmapování úrovně a rozložení rozumových schopností dítěte/žáka.

V situacích, kdy je mimořádné nadání spojeno s jinými oblastmi než intelektuálními (typicky sportovními a uměleckými), školské poradenské zařízení spolupracuje s odbornými posudky expertů z dané oblasti.

4. VYŠETŘENÍ PROFESNÍ ORIENTACE:

Cílová skupina:

Toto vyšetření je určeno žákům posledního ročníku základní školy, kteří přemýšlejí o možných studijních a učebních oborech a dosud nejsou rozhodnutí. Dále je určeno žákům pátých a sedmých tříd základní školy, uvažujících o přechodu na víceleté gymnázium nebo pro studující na středních školách, rozhodujících se o svém budoucím povolání či o dalším studiu na vysoké škole. Tito žáci by již měli mít za sebou konzultaci s výchovným poradcem ve škole, případně návštěvu Informačního a poradenského střediska pro volbu povolání při úřadu práce.

Jak a kdy požádat o vyšetření:

Zákonní zástupci nebo zletilí klienti mohou požádat o toto vyšetření ideálně na začátku příslušného ročníku (do 30.9. daného školního roku), ve kterém bude probíhat přijímací řízení.

Průběh vyšetření:

Vyšetření profesní orientace se provádí zpravidla ve skupinách, celý proces vyšetření trvá přibližně 3,5 hodiny, časová náročnost se může lišit. Po vyšetření následuje konzultace výsledků, která se koná v dohodnutém termínu a zahrnuje individuální rozhovor mezi psychologem, žákem a jeho zákonným zástupcem nebo zletilým klientem.

Příprava na vyšetření:

Před vyšetřením je důležité získat informace od základní/střední školy týkající se žákova prospěchu, chování, možných obtíží, kvality domácí přípravy a spolupráce s učiteli. Pokud má dítě zdravotní problémy, je vhodné konzultovat volbu povolání s odborným lékařem.

Cíl vyšetření:

Tímto vyšetřením se hodnotí studijní předpoklady, osobnostní charakteristiky a zájmy, což má pomoci s volbou vhodného druhu a směru vzdělávání.

K snadnější orientaci v existujících možnostech lze využít následující informační zdroje:

www.infoabsolvent.cz, <https://nsp.cz> (Národní soustava povolání), www.vzdelavanivvdatech, www.uradprace.cz/informacni_poradenske_stredisko_praha